

Elastyczność czasu pracy a “jakość czasu” spędzanego z dziećmi

Iga Magda, Roma Keister

Czas, który rodzice spędzają z dziećmi, w szczególności czas spędzony na aktywnościach edukacyjnych, jest kluczowym elementem stymulującym rozwój umiejętności dzieci oraz determinującym ich przyszłe osiągnięcia życiowe, takie jak poziom wykształcenia, sytuacja zawodowa czy dochody. Nasz artykuł wpisuje się w literaturę dotyczącą nierówności we wczesnym dzieciństwie podkreślając czynniki wpływające na inwestycję jaką jest czas rodziców przeznaczony na naukę i zabawę z dziećmi (w odróżnieniu od czynności opiekuńczych). Odpowiadamy na następujące pytania badawcze: (1) Jakie cechy społeczno-ekonomiczne rodziców wpływają na ilość czasu spędzanego z dziećmi na aktywnościach edukacyjnych? (2) Czy rodzice pracujący zawodowo poświęcają mniej czasu na aktywności edukacyjne z dziećmi niż rodzice niepracujący? (3) Czy zależność między aktywnością zawodową rodziców a czasem poświęcanym dzieciom jest związana z (nie)elastycznością czasu pracy rodziców?

Dane

Analizujemy ilość czasu spędzanego przez rodziców na różnych aktywnościach edukacyjnych z dziećmi, takich jak: czytanie, zabawa lub nauka nowych umiejętności (osobno dla dzieci w wieku 1-7 i 8-15 lat). Korzystamy z danych z badania panelowego polskich gospodarstw domowych „Uwarunkowania decyzji edukacyjnych” zrealizowanego w latach 2013-2014 przez Instytut Badań Edukacyjnych. Elastyczność czasu pracy mierzymy za pomocą danych z Europejskiego Badania Warunków Pracy (EWCS).

Wyniki

Z naszych badań wynika, że więcej czasu na aktywnościach edukacyjnych i zabawie z dziećmi spędzają rodzice pracujący zawodowo niż rodzice bezrobotni. Ponadto, wbrew oczekiwaniom, większa elastyczność czasu pracy rodziców nie wpływa na ilość czasu, jaką spędzają na nauce i zabawie z dziećmi. Większe znaczenie mają cechy społeczno-ekonomiczne rodziców, takie jak: poziom wykształcenia oraz wartości i postawy wyniesione z domu rodzinnego, a także wiek pozostałych dzieci w gospodarstwie domowym. Nasze wyniki sugerują, że lepiej wykształceni rodzice częściej znajdują czas na aktywności edukacyjne z dziećmi, niezależnie od swoich ograniczeń czasowych wynikających z zatrudnienia i jego nieelastyczności.

Efekty krańcowe różnych miar elastyczności czasu pracy na ilość czasu spędzanego z dziećmi na zabawie i nauce

	Długie godziny pracy	Wydłużone dni pracy	Praca w nocy	Praca w soboty	Praca w niedziele	Praca na zmiany	Zmianowość	Dyspozycyjność	Możliwość przerwy w pracy	Praca w wolnym czasie
rodzice z dziećmi w wieku 1-7 lat	0,00	0,01	-0,03	0,02	-0,04	0,01	0,02	-0,02	-0,00	0,01
	(-0,04-0,04)	(-0,03-0,04)	(-0,07-0,01)	(-0,02-0,06)	(-0,08-0,01)	(-0,03-0,06)	(-0,02-0,06)	(-0,07-0,02)	(-0,04-0,04)	(-0,04-0,05)
rodzice z dziećmi w wieku 8-15 lat	-0,00	-0,00	-0,03	0,02	-0,00	0,00	-0,01	-0,02	-0,01	-0,02
	(-0,05-0,04)	(-0,05-0,04)	(-0,07-0,01)	(-0,03-0,06)	(-0,05-0,04)	(-0,05-0,05)	(-0,06-0,03)	(-0,06-0,02)	(-0,06-0,03)	(-0,06-0,02)

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych z badania „Uwarunkowania decyzji edukacyjnych” z lat 2013-2014 przeprowadzonego przez Instytut Badań Edukacyjnych. *** $p < 0,01$, ** $p < 0,05$, * $p < 0,1$

Pełna wersja artykułu w języku angielskim:

Magda, I., Keister, R. (2018). Working time flexibility and parental 'quality time' spent with children. IBS Working Paper 04/2018. http://ibs.org.pl/app/uploads/2018/05/IBS_Working_Paper_04_2018.pdf